

Suvestinė redakcija nuo 2020-01-17 iki 2021-01-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [65-2396](#), i. k. 1012230ISAK0097/406

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS IR
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

Į S A K Y M A S

**DĖL DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO CHEMINIŲ VEIKSNIŲ DARBE NUOSTATŲ BEI
DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO KANCEROGENŲ IR MUTAGENŲ POVEIKIO DARBE
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2001 m. liepos 24 d. Nr. 97/406

Vilnius

Įgyvendindami 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe (keturioliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 3 tomas, p. 279), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/27/ES (OL 2014 L 65, p. 1), 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 5 tomas, p. 35), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2398 (OL 2017 L 345, p. 87), ir siekdami nustatyti darbuotojų, dirbančių su cheminėmis medžiagomis ir jų preparatais, saugos ir sveikatos reikalavimus:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

Nr. [AI-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

1. T v i r t i n a m e pridedamus:

1.1. Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatus;

1.2. Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatus.

2. N u s t a t o m e, kad Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai bei Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatai įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3. P a v e d a m e Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai kontroliuoti šių nuostatų vykdymą.

4. L a i k o m e netekusiu galios socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 24 d. įsakymą Nr. 183/774 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo švino ir jo joninių junginių poveikio taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [3-67](#)) nuo 2003 m. sausio 1 d.

5. N e t e k o g a l i o s n u o 2015-06-01

Punkto naikinimas:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SVEIKATOS APSAUGOS

MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro ir
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2001 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 97/406

DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO CHEMINIŲ VEIKSNIŲ DARBE NUOSTATAI

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

1. Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų (toliau – nuostatai) paskirtis – nustatyti darbdavio pareigas apsaugant darbuotojus nuo rizikos, kylančios ar galinčios kilti dėl cheminių veiksnių, esančių darbo vietoje, poveikio arba dėl veiklos, susijusios su cheminiais veiksniais.

2. Nuostatai parengti pagal Europos Sąjungos direktyvą 98/24/EB dėl profesinės saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais (keturioliktoji specialioji direktyva, kuri remiasi Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalimi).

3. Nuostatai neapriboja darbdavių teisės taikyti griežtesnius reikalavimus, garantuojančius veiksmingą darbuotojų apsaugą nuo rizikos.

4. Nuostatų reikalavimai taikomi ten, kur darbo vietoje yra arba gali būti pavojingų cheminių veiksnių. Jie taikomi tiek, kiek darbo su pavojingais cheminiais veiksniais nereglamentuoja Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

5. Ten, kur darbo vietoje yra arba gali būti kancerogenų ar mutagenų, šie nuostatai taikomi tiek, kiek darbo su kancerogenais ir mutagenais nereglamentuoja Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatai.

6. Tais atvejais, kai gabenamos pavojingos cheminės medžiagos ar atliekos, nuostatai taikomi tiek, kiek pavojingų cheminių medžiagų ir atliekų gabenimo nereglamentuoja Lietuvos Respublikos ratifikuotos tarptautinės sutartys ir konvencijos, reglamentuojančios tarptautinį ir vidaus vežimą, gabenant pavojingas medžiagas ar prekes sausumos, vandens, oro ir geležinkelio transportu.

7. Nuostatai taikomi visoms įmonėms, esančioms Lietuvos Respublikos teritorijoje.

II. SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

8. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

8.1. **cheminis veiksnys** – cheminis elementas ar junginys, grynas ar mišinyje, egzistuojantis natūraliai arba pagamintas, naudojamas arba išskiriamas, įskaitant atliekas, bet kokio darbo proceso metu, pagamintas tikslingai ar ne, teikiamas rinkai ar ne;

8.2. **pavojingas cheminis veiksnys** – tai:

8.2.1. bet koks cheminis veiksnys, atitinkantis 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008), nustatytus klasifikavimo kaip pavojingas kriterijus, taikomus priskiriant bet

kuriai fizinio pavojaus ir (arba) pavojaus sveikatai pavojingumo klasei, nepaisant to, ar pagal šį reglamentą cheminis veiksnys privalo būti klasifikuojamas;

8.2.2. bet koks cheminis veiksnys, kuris, nors ir neatitinka klasifikavimo kaip pavojingas kriterijų, kaip nurodyta nuostatų 8.2.1 papunktyje, tačiau dėl savo fizinių-cheminių, cheminių arba toksikologinių savybių, naudojimo būdo arba buvimo darbo aplinkoje pobūdžio gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, įskaitant visus cheminius veiksnius, kuriems nustatyti profesinio poveikio ribiniai dydžiai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

8.3. **veikla, susijusi su cheminiais veiksniais** – bet koks darbas, kurio metu bent viename procese, įskaitant gamybą, tvarkymą, laikymą, gabenimą, šalinimą ir valymą, yra naudojami ar numatyti naudoti cheminiai veiksniai arba kurio metu susidaro cheminiai veiksniai;

8.4. **profesinio poveikio ribinis dydis** – cheminio veiksnio darbuotojo kvėpavimo zonos ore vidutinės koncentracijos, išmatuotos per standartizuotą tyrimo laikotarpį, didžiausias leistinas dydis;

8.5. **biologinis ribinis dydis** – cheminio veiksnio, jo metabolito arba poveikio indikatorius koncentracijos atitinkamoje biologinėje terpėje didžiausias leistinas dydis;

8.6. **sveikatos patikrinimas** – darbuotojo sveikatos būklės įvertinimas atsižvelgiant į konkrečių cheminių veiksnių poveikį darbe;

8.7. **pavojus** – cheminio veiksnio būdinga savybė – sukelti žalą;

8.8. **rizika** – tikimybė, kad bus padaryta žala, naudojant cheminius veiksnius ar esant jų poveikiui;

8.9. kitos nuostatų sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, kituose darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

III. SKYRIUS

PROFESINIO POVEIKIO RIBINIAI DYDŽIAI IR BIOLOGINIAI RIBINIAI DYDŽIAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

9. Profesinio poveikio ribinius dydžius nustato Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

10. Biologiniai ribiniai dydžiai nustatyti šių nuostatų 1 priede.

IV. SKYRIUS DARBDAVIO PAREIGOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

PIRMASIS SKIRSNIS

PAVOJINGŲ CHEMINIŲ VEIKSNIŲ NUSTATYMAS IR RIZIKOS ĮVERTINIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

11. Darbdavys pirmiausiai privalo nustatyti, kokie pavojingi cheminiai veiksniai yra kiekvienoje darbo vietoje ir įvertinti jų keliamą riziką darbuotojų saugai ir sveikatai, atsižvelgdamas į:

11.1. jų pavojingas savybes;

11.2. informaciją apie saugą ir sveikatą, kurią turi pateikti tiekėjas (pavyzdžiui, atitinkamuose saugos duomenų lapuose pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą

(EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 20 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 453/2010 (OL 2010 L 133, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006);

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

- 11.3. poveikio dydį, būdą ir trukmę;
- 11.4. darbo su cheminiais veiksniais sąlygas ir veiksnių kieki;
- 11.5. nustatytus profesinio poveikio ribinius dydžius ir biologinius ribinius dydžius;
- 11.6. naudojamų ar planuojamų naudoti profilaktinių priemonių efektyvumą;
- 11.7. atliktų sveikatos patikrinimų išvadas.
12. Darbdavys turi rinkti papildomą informaciją, reikalingą rizikai įvertinti, iš tiekėjų ar kitų galimų šaltinių.
13. Įvertinęs riziką, kaip nustatyta Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 25 straipsnio 2 punkte, darbdavys turi nustatyti, kurių priemonių buvo imtasi pagal nuostatų 17–27 punktus. Rizikos įvertinimas turi būti atnaujinamas, jei įvyko svarbūs pokyčiai, dėl kurių anksčiau atliktas rizikos įvertinimas nebeatitinka darbo sąlygų faktinės būklės, arba jeigu sveikatos patikrinimų rezultatai parodo, kad tokį įvertinimą būtina atnaujinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

14. Darbdavys, įvertindamas riziką, turi atsižvelgti į tam tikras įmonės ar padalinio veiklas, įskaitant įrenginių techninį aptarnavimą ir remontą, kurių metu numatoma, kad gali būti žymus cheminių veiksnių poveikis ar neigiamas poveikis darbuotojų saugai ir sveikatai dėl kitų priežasčių, net po to, kai buvo imtasi visų techninių priemonių.

15. Kai dirbamas toks darbas, kurio metu darbuotoją veikia keli pavojingi cheminiai veiksniai, darbdavys riziką turi vertinti visapusiškai pagal visų cheminių veiksnių keliamą riziką.

16. Jeigu naujas darbas yra susijęs su pavojingais cheminiais veiksniais, darbdavys privalo darbuotojui leisti dirbti tik įvertinus riziką toje darbo vietoje (vietose) ir įgyvendinus reikalingas profilaktikos priemones.

ANTRASIS SKIRSNIS

BENDRIEJI RIZIKOS, SUSIJUSIOS SU PAVOJINGAIS CHEMINIAIS VEIKSNIAIS, VERTINIMO PRINCIPAI IR ŠIŲ NUOSTATŲ, VERTINANT RIZIKĄ, TAIKYMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

17. Darbdavys privalo užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatą bet kokiame darbe, susijusiame su pavojingais cheminiais veiksniais, ir imtis visų būtinų prevencijos priemonių, nurodytų šiuose nuostatuose ir Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

18. Darbuotojų saugai ir sveikatai gresianti rizika, susijusi su pavojingais cheminiais veiksniais, turi būti šalinama arba mažinama iki minimumo įgyvendinant šias priemones:

- 18.1. projektuojant darbo vietas ir organizuojant darbą;
- 18.2. aprūpinant darbuotojus tinkama darbo su cheminiais veiksniais įranga ir nustatant šios įrangos techninio aptarnavimo ir remonto tvarką, kuri garantuoja darbuotojų saugą ir sveikatą;
- 18.3. iki minimumo mažinant skaičių darbuotojų, kurie yra ar gali būti veikiami;
- 18.4. iki minimumo mažinant poveikio trukmę ir intensyvumą;
- 18.5. tinkamai naudojant higienos priemones;

18.6. mažinant cheminių veiksnių, esančių darbovietėje, kiekius iki minimalių, reikalingų konkrečiam darbui atlikti;

18.7. taikant tinkamus darbo procesus, tarp jų saugų pavojingų cheminių veiksnių bei atliekų, kuriose jų yra, tvarkymą, saugojimą ir gabenimą darbovietėje.

19. Jeigu rizikos įvertinimo pagal nuostatų 11 ir 12 punktus rezultatai rodo, kad yra rizika darbuotojų saugai ir sveikatai, turi būti taikomos specialios apsaugos, prevencijos ir stebėjimo priemonės, nurodytos 21-32 ir 40-47 punktuose.

20. Jeigu rizikos įvertinimo pagal nuostatų 11 ir 12 punktus rezultatai rodo, kad pavojingų cheminių medžiagų kiekių, esančių darbo vietoje, keliama rizika darbuotojų saugai ir sveikatai yra nežymi ir jai sumažinti pakanka 17-18 punktuose nurodytų priemonių, 21-32 ir 40-47 punktų nuostatos netaikomos.

TREČIASIS SKIRSNIS

SPECIALIŲ APSAUGOS IR PREVENCIJOS PRIEMONIŲ TAIKYMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

21. Darbdavys privalo užtikrinti, kad rizika darbuotojų saugai ir sveikatai dėl pavojingų cheminių veiksnių yra pašalinta arba sumažinta iki minimumo. Tai jis turi padaryti, pakeisdamas pavojingą cheminį veiksnių cheminiu veiksniu ar procesu, kurie juos naudojant nėra pavojingi arba yra mažiau pavojingi darbuotojų saugai ir sveikatai. Jeigu dėl darbo pobūdžio negalima pavojingų cheminių veiksnių pakeisti kitais ir tuo būdu pašalinti rizikos, darbdavys, atsižvelgdamas į rizikos įvertinimą pagal nuostatų 11–16 punktus, turi užtikrinti, kad ji būtų sumažinta iki minimumo, pritaikius apsaugos ir prevencijos priemones, atitinkančias rizikos įvertinimo duomenis. Šios priemonės išvardytos pagal svarbą:

21.1. darbo procesų ir techninio valdymo priemonių planavimas ir tinkamos darbo įrangos ir medžiagų naudojimas, kad būtų išvengta ar sumažintas pavojingų cheminių veiksnių, kurie gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai darbo vietoje, pasisklidimas;

21.2. kolektyvinių apsaugos priemonių rizikos šaltinyje (reikalingo vėdinimo ir atitinkamų organizacinių priemonių) įrengimas;

21.3. darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331 „Dėl Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatų patvirtinimo“, kai poveikio negalima išvengti kitokiu būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

22. Taikant priemones, išvardytas 21 punkte, taip pat turi būti vykdomi sveikatos patikrinimai pagal 40-47 punktus, jeigu to reikia pagal rizikos pobūdį.

23. Jeigu darbdavys kitais įvertinimo būdais negali parodyti, kad taikant 21.1–21.3 papunkčiuose nurodytas priemones užtikrinama apsauga ir prevencija, jis turi periodiškai, taip pat pasikeitus cheminių veiksnių poveikiui darbuotojams, atlikti cheminių veiksnių, galinčių kelti riziką darbuotojų sveikatai darbo vietoje, koncentracijų matavimus, atsižvelgdamas į profesinio poveikio ribinius dydžius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

24. Darbdavys privalo atsižvelgti į nuostatų 23 punkte nurodytų veiksmų rezultatus.

Kiekvienu atveju, kai viršijamas profesinio poveikio ribinis dydis, darbdavys turi nedelsdamas imtis prevencijos ir apsaugos priemonių padėčiai ištaisyti.

25. Remdamasis visapusišku rizikos įvertinimu ir bendraisiais rizikos prevencijos principais, nurodytais 11-20 punktuose, darbdavys privalo imtis darbo pobūdį atitinkančių techninių ir (arba) organizacinių priemonių, tarp jų sandėliavimo, tvarkymo bei tarpusavyje nesuderinamų cheminių veiksnių atskyrimo, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo pavojų, kylančių dėl cheminių veiksnių fizikinių – cheminių savybių.

Darbdavys privalo imtis veiksmų, išvardytų pagal svarbą:

25.1. neleisti darbovietėje susidaryti pavojingoms degių medžiagų koncentracijoms ir pavojingiems chemiškai nestabilių medžiagų kiekiams arba jei dėl darbo pobūdžio tai neįmanoma;

25.2. vengti darbo vietoje naudoti uždegimo šaltinius, galinčius sukelti gaisrą arba sprogamą, bei neleisti susidaryti tokioms sąlygoms, kurios sukeltų chemiškai nestabilių medžiagų ar medžiagų mišinių pavojingus fizikinius poveikius;

25.3. sumažinti poveikį darbuotojų saugai ir sveikatai, jei užsidegus degiosioms medžiagoms kiltų gaisras ar įvyktų sprogimas, ir pavojingus fizinius poveikius, kuriuos gali sukelti chemiškai nestabilios medžiagos ar medžiagų mišiniai.

26. Darbo įranga ir apsaugos sistemos, įrengtos darbdavio, kad būtų užtikrinta darbuotojų sauga, turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus tokioms priemonėms projektuoti, gaminti ir tiekti. Darbdavys, įgyvendindamas technines ir organizacines priemones, turi atsižvelgti į įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogoje aplinkoje, techninio reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 432 „Dėl Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogoje aplinkoje, techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogoje aplinkoje, techninio reglamentas), nuostatas ir užtikrinti, kad darbo įranga atitiktų įrenginių grupių klasifikavimą pagal kategorijas, nustatytas Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogoje aplinkoje, techninio reglamento 1 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

27. Darbdavys turi imtis priemonių, kad užtikrintų pakankamą gamyklos pastatų ir įrengimų kontrolę, parūpinti sprogo slopinimo įrangą arba pasirengti palengvinti sprogo jėgą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VEIKSMAI NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ, ĮVYKIŲ IR AVARINIŲ SITUACIJŲ ATVEJAIS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

28. Darbdavys, kad užtikrintų darbuotojų saugą ir sveikatą nelaimingų atsitikimų, incidentų ir avarinių situacijų, susijusių su pavojingų cheminių veiksnių buvimu darbo vietoje, atvejais, turi parengti veiksmų planus, kurių reikia laikytis įvykus minėtiems atsitikimams. Šiuose planuose turi būti numatytas periodiškas saugos pratybų rengimas ir reikalingų pirmosios pagalbos patalpų įrengimas.

29. Įvykus nelaimingam atsitikimui, incidentui ar avarijai darbdavys nedelsdamas privalo imtis priemonių jų pasekmėms sumažinti ir informuoti darbuotojus, kurie su tuo susiję.

Siekdamas normalizuoti situaciją, darbdavys:

- privalo kuo greičiau įgyvendinti reikiamas padėties gerinimo priemones;

- poveikio zonoje turi leisti dirbti tik tiems darbuotojams, kurie vykdo remonto ir kitus būtinus darbus.

30. Darbdavys turi aprūpinti darbuotojus, kuriems leidžia dirbti poveikio zonoje, tinkamais apsauginiais drabužiais, asmeninėmis apsaugos priemonėmis, specialiais saugos prietaisais, įtaisais ar įrenginiais, kuriais jie privalo naudotis tol, kol padėtis nepagerės; ši padėtis neturi būti pastovi.

Neapsaugoti asmenys turi palikti poveikio zoną.

31. Darbdavys, vadovaudamasis Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (toliau – Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai), privalo įrengti įspėjimo ir kitas ryšio sistemas, reikalingas perduoti signalą, kad padidėjo rizika darbuotojų saugai ir sveikatai, kuriomis, atsiradus poreikiui, būtų gaunamas signalas ir tuojau pat imamasi veiksmų padėčiai normalizuoti, būtų teikiama pagalba, vykdoma evakuacija ir gelbėjimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

32. Darbdavys privalo užtikrinti, kad darbovietėje būtų informacija apie veiksmus, kurių reikia imtis galimų avarinių situacijų, susijusių su pavojingais cheminiais veiksniais, atveju, ir kad atitinkamos vidaus ir išorės gelbėjimo ir avarinės tarnybos galėtų gauti šią informaciją. Joje turi būti:

32.1. išankstinis įspėjimas apie pavojus, gresiančius darbe, pavojų nustatymo metodus, atsargumo priemonės ir veiksmų tvarką, kad avarinės tarnybos galėtų parengti savo veiksmų tvarką ir atsargumo priemonės;

32.2. turima informacija, įskaitant informaciją apie veiksmų planus, parengtus pagal 28-31 punktus, apie specifinius pavojus, kurie kyla ar gali kilti nelaimingų atsitikimų metu ar susidarius avarinei situacijai.

PENKTASIS SKIRSNIS

DARBUOTOJŲ INFORMAVIMAS, MOKYMAS, KONSULTAVIMAS IR DARBUOTOJŲ DALYVAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

33. Darbdavys turi užtikrinti, kad darbuotojams ir (arba) jų atstovams būtų pateikta:

33.1. pavojingų veiksmų nustatymo ir rizikos įvertinimo pagal 11–16 punktus duomenys ir vėliau gauta informacija, jei šie duomenys pasikeičia, dėl pasikeitusios padėties darbovietėje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

33.2. informacija apie darbovietėje esančių pavojingų cheminių veiksnių (šių veiksnių atpažinimo, rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai, atitinkamų profesinio poveikio ribinių dydžių ir kt.) teisinės nuostatas;

33.3. informacija apie atsargumo priemonės ir veiksmus, kurių reikia imtis, kad darbuotojai apsisaugotų patys ir apsaugotų kitus darbuotojus ir jie būtų apmokyti šių dalykų;

33.4. informacija iš bet kurio saugos duomenų lapo, parengto tiekėjų pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 31 straipsnį, ši informacija turi būti:

33.4.1. pateikta, atsižvelgiant į rizikos įvertinimo pagal šių nuostatų 11-16 punktus rezultatus. Ji gali būti įvairi: nuo žodinio pranešimo iki individualaus instruktavimo ir mokymo kartu su rašytine informacija priklausomai nuo rizikos, nustatytos pagal minėtus nuostatų punktus, prigimties ir laipsnio;

33.4.2. atnaujinama, pasikeitus aplinkybėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

34. Jeigu darbe pavojingoms cheminėms medžiagoms yra naudojamos talpyklos ir vamzdiniai, jie turi būti paženklinami Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

35. Darbdavys turi užtikrinti darbuotojų ir (arba) jų atstovų konsultavimą bei dalyvavimą sprendžiant šiuose nuostatuose reglamentuojamus klausimus Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nustatyta tvarka.

V. SKYRIUS DRAUDIMAI IR SVEIKATOS PATIKRINIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

PIRMASIS SKIRSNIS DRAUDIMAI

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

36. Saugant darbuotojus nuo tam tikrų cheminių veiksnių ir veiklos, susijusios su cheminiais veiksniais, keliamos rizikos jų sveikatai, draudžiama gaminti arba naudoti darbe 2 priede nurodytus cheminius veiksnius ir vykdyti 2 priede nurodytas veiklas.

37. 36 punkte reglamentuotam draudimui gali būti taikomos išimtys:

37.1. atliekant mokslo tyrimus ir bandymus, įskaitant analizes;

37.2. atliekant darbus, kurių tikslas – pašalinti cheminius veiksnius, kurie yra šalutiniai produktai arba atliekos;

37.3. gaminant cheminius veiksnius, išvardytus 2 priede, skirtus naudoti kaip tarpinius junginius ir juos naudojant pagal šią paskirtį.

38. Darbdavys privalo apsaugoti darbuotojus nuo 2 priede išvardytų cheminių veiksnių poveikio, pasirūpindamas, kad gamyba ir galimas šių medžiagų, kaip tarpinių junginių, panaudojimas vyktų atskiroje uždaroje sistemoje, iš kurios gali būti pašalintas tiksliai tas minėtų cheminių veiksnių kiekis, kuris reikalingas kontroliuoti procesą ar prižiūrėti sistemą.

39. Dėl nuostatų 37 punkte nurodyto išimtinio atvejo darbdavys privalo Valstybinei darbo inspekcijai pateikti šią informaciją:

39.1. nurodyti, kodėl prašyta išimties;

39.2. per metus planuojamą sunaudoti cheminių veiksnių kiekį;

39.3. su tuo susijusius darbus arba reakcijas ar procesus;

39.4. su tais darbais susietų darbuotojų skaičių;

39.5. numatomas atsargumo priemonės, užtikrinančias darbuotojų saugą ir sveikatą;

39.6. technines ir organizacines priemones, kurių imamasi darbuotojams apsaugoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

ANTRASIS SKIRSNIS SVEIKATOS PATIKRINIMAI

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

40. Darbuotojų, kuriems pagal rizikos įvertinimo (nuostatų 11–15 punktai) rezultatus nustatyta rizika sveikatai, sveikatos patikrinimai vykdomi ir registruojami, vadovaujantis Asmenų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika (kenksmingų veiksnių poveikis ir (ar) pavojingas darbas), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

41. Sveikatos patikrinimai, į kurių rezultatus turi būti atsižvelgta taikant prevencijos priemones konkrečiose darbo vietose, turi būti vykdomi, kai:

41.1. pavojingas cheminis veiksnys gali būti konkrečios ligos ar pablogėjusios darbuotojo sveikatos priežastis;

41.2. yra tikimybė, jog liga ar sveikatos pakenkimas gali atsirasti dėl darbuotojo darbo sąlygų;

41.3. tyrimo metodai yra mažai pavojingi darbuotojams.

42. Kai yra nustatytas biologinis ribinis dydis, sveikatos patikrinimai pagal 1 priede nustatytą tvarką turi būti privalomi darbuotojams, dirbantiems su šiais pavojingais cheminiais veiksniais. Darbuotojai apie šį reikalavimą privalo būti informuojami prieš paskiriant juos į darbą su nurodytais pavojingais cheminiais veiksniais.

43. Įmonėje privalo būti saugomi sveikatos patikrinimų ir cheminių veiksnių monitoringo duomenys (išsaugant konfidencialumą). Biologinis monitoringas ir su tuo susiję reikalavimai gali būti sveikatos priežiūros dalis.

44. Darbdavys šiuos duomenis turi pateikti Valstybinei darbo inspekcijai ar profesinę ligą tiriančiai komisijai joms paprašius. Darbuotojui paprašius darbdavys jam turi leisti susipažinti su turimais jo sveikatos patikrinimo ir cheminių veiksnių tyrimo darbo vietoje duomenimis.

45. Įmonei nutraukus veiklą, duomenys apie sveikatos priežiūrą ir cheminių veiksnių monitoringą turi būti perduoti archyvui saugoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

46. Jeigu sveikatos patikrinimo metu nustatyta, kad darbuotojas serga kokia nors liga arba aiškiai pablogėjo jo sveikata ir šiuos pokyčius, gydytojo nuomone, sukėlė pavojingas cheminis veiksnys, arba nustatyta, kad viršyti biologiniai ribiniai dydžiai, gydytojas privalo informuoti darbuotoją apie jo sveikatos patikrinimo rezultatus, įskaitant informaciją ir patarimus apie sveikatos priežiūrą, po to, kai darbuotojas baigs darbą, susijusį su cheminiu veiksniumi.

47. Nuostatų 46 punkte nurodytu atveju darbdavys privalo:

47.1. peržiūrėti rizikos įvertinimą, atliktą pagal nuostatų 11–16 punktų reikalavimus;

47.2. peržiūrėti priemones, naudojamas rizikai sumažinti ar pašalinti pagal nuostatų 17–27 punktų reikalavimus;

47.3. atsižvelgti į Asmens medicininėje knygelėje (sveikatos pase) (F 048/a) gydytojo įrašytą išvadą ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos pateiktą protokolą, įskaitant rekomendacijas perkelti darbuotoją į kitą darbą, kuriame jo neveiks tam tikras cheminis veiksnys, Valstybinės darbo inspekcijos ar Profesinės ligos priežastis tyrusios komisijos nurodymus bei rekomendacijas, kokiomis priemonėmis reikėtų šalinti ir mažinti riziką;

47.4. organizuoti tolesnę darbuotojų sveikatos priežiūrą ir pasirūpinti, kad būtų įvertinti kitų darbuotojų, kurie patyrė panašų veikimą, sveikatos būklės duomenys. Tokiais atvejais sveikatos priežiūrą vykdeš gydytojas arba asmens sveikatos priežiūros įstaiga, arba profesinės sveikatos specialistas, arba Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, arba Valstybinė darbo inspekcija gali pasiūlyti, kad būtų atliktas kitų darbuotojų, kurie patyrė panašų veikimą, sveikatos patikrinimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

6 skyrius. Neteko galios nuo 2016-04-12

Skyriaus naikinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

BIOLOGINIAI RIBINIAI DYDŽIAI IR SVEIKATOS PATIKRINIMAI

1. Švinas ir jo joniniai junginiai:

1.1. biologinis ribinis dydis yra 70 mg Pb/100 ml kraujo. Jis nustatomas matuojant švino kiekį kraujyje (PbB), naudojant absorbcinę spektrometriją ar kitą metodą, kuriuo gaunami ekvivalentiški rezultatai;

1.2. darbuotojų sveikatos patikrinimas vykdomas, jei:

1.2.1. švino koncentracija darbo aplinkos ore, apskaičiuota kaip vidutinė koncentracija per 40 valandų darbo savaitę, yra didesnė kaip 0,075 mg/m³;

1.2.2. švino kiekis kai kurių darbuotojų kraujyje yra didesnis kaip 40 mg Pb/100 ml kraujo.

Darbuotojų apsaugos nuo
cheminių veiksnių darbe nuostatų
2 priedas

DRAUDIMAI

1. Gaminimas ar naudojimas darbe žemiau nurodytų cheminių veiksnių arba veikla, susijusi su šiais cheminiais veiksniais, yra draudžiama.

2. Šis draudimas netaikomas, jei nurodytas cheminis veiksnys yra kito cheminio veiksnio sudėtyje arba yra atliekų sudėtinė dalis, kai jo koncentracija yra mažesnė už nurodytą lentelėje.

Cheminiai veiksniai

EINECS Nr. ⁽¹⁾	CAS Nr. ⁽²⁾	Veiksnių pavadinimas	Individuali didžiausia leidžiama koncentracija
202-0080-4	91-59-8	2-naftilaminas ir jo druskos	0,1 % svorio
202-177-1	92-67-1	4-aminobifenilas ir jo druskos	0,1 % svorio
202-199-1	92-87-5	Benzidinas ir jo druskos	0,1 % svorio
202-204-7	92-93-3	4-nitrodifenilas	0,1 % svorio

⁽¹⁾ EINECS: Europos žinomų komercinių cheminių medžiagų sąrašas

⁽²⁾ CAS: Cheminių medžiagų charakteristikų santrumpų tarnyba

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
ir Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2001 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 97/406

DARBUOTOJŲ APSAUGOS NUO KANCEROGENŲ IR MUTAGENŲ POVEIKIO DARBE NUOSTATAI

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

1. Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų (toliau – nuostatai) paskirtis – nustatyti darbdavio pareigas apsaugant darbuotojus nuo rizikos jų saugai ir sveikatai, kylančios ar galinčios kilti dėl kancerogenų arba mutagenų poveikio, įskaitant prevencines priemones, kad toks poveikis neatsirastų ir jam sumažinti, bei rizikos nustatymo ir įvertinimo reikalavimus.

2. Šie nuostatai parengti pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (šeštoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEC 16 straipsnio 1 dalyje).

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

3. Nuostatų reikalavimai taikomi tose darbo vietose, kuriose darbuotojai yra ar gali būti veikiami kancerogenų ar mutagenų.

4. Nuostatų reikalavimai tose darbo vietose, kur darbuotojai dirba su asbestu, taikomi tada, kai tik jie yra palankesni darbuotojų saugos ir sveikatos darbe požiūriu nei reikalavimai, nustatyti Darbo su asbestu nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546 „Dėl Darbo su asbestu nuostatų patvirtinimo.“

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

5. Nuostatai neapriboja darbdavių teisės priimti ir taikyti griežtesnius reikalavimus, užtikrinančius geresnę bei efektyvesnę darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą nuo kancerogenų arba mutagenų poveikio.

6. Nuostatų reikalavimai netaikomi tose darbo vietose, kur darbuotojai dirba tik su radioaktyviosiomis medžiagomis ir kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais. Šiems darbuotojams taikomi Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme numatyti saugos reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

II. SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

7. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

7.1. **kancerogenas:**

7.1.1. cheminė medžiaga arba mišinys, atitinkantis klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos kancerogenas kriterijus, nurodytus 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008), I priede;

7.1.2. cheminė medžiaga arba mišinys ar procesas, nurodytas nuostatų 1 priede, ir cheminė medžiaga ar mišinys, susidaręs nuostatų 1 priede nurodyto proceso metu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

7.2. **mutagenas** – cheminė medžiaga ar mišinys, atitinkantis klasifikavimo kaip 1A arba 1B kategorijos lytinių ląstelių mutagenas kriterijus, nurodytus Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 I priede;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

7.3. **ribinis dydis** – kancerogeno ar mutageno darbuotojo kvėpavimo zonos ore vidutinės koncentracijos, išmatuotos per standartizuotą tyrimo laikotarpį, didžiausias leidžiamas dydis;

7.4. kitos nuostatų sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, kituose darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

III. SKYRIUS

RIZIKOS NUSTATYMO IR ĮVERTINIMO REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

8. Kancerogenų ir mutagenų ribinius dydžius nustato Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

9. Visiems darbams, kurių metu darbuotojai gali būti veikiami kancerogenų ar mutagenų, turi būti nustatytas šio poveikio pobūdis, ribiniai dydžiai ir trukmė, kad būtų galima įvertinti riziką darbuotojų saugai ir sveikatai bei nustatyti taikytinas saugos priemones.

10. Rizikos įvertinimas turi būti atliekamas Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme nustatyta tvarka bei kaskart pasikeitus sąlygoms, dėl kurių darbuotojai gali patirti kancerogenų ar mutagenų poveikį.

11. Įvertinant riziką turi būti atsižvelgta į visus kancerogenų ar mutagenų poveikio būdus, tarp jų absorbciją į odą ir prasiskverbimą pro odą.

12. Vertinant riziką reikia atsižvelgti į visas pasekmes padidintos rizikos sveikatai grupių darbuotojų saugai ir sveikatai ir, esant galimybei, neskirti jų dirbti tose darbo vietose, kur gali būti kancerogenų arba mutagenų poveikis.

13. Valstybinei darbo inspekcijai ar gydytojui arba asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vykdančioms kancerogenų ar mutagenų veikiamų darbuotojų sveikatos priežiūrą, paprašius, darbdavys turi pateikti informaciją, naudojamą rizikos įvertinimui atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 10522301SAK05/V-268

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

IV. SKYRIUS

DARBDAVIO PAREIGOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

PIRMASIS SKIRSNIS POVEIKIO MAŽINIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

14. Darbdavys turi mažinti kancerogenų ar mutagenų naudojimą darbo vietose, pakeisdamas juos pagal technines galimybes medžiaga, mišiniu arba procesu, kuriuos naudojant nekyla pavojus arba kyla mažesnis pavojus darbuotojų saugai ir sveikatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

15. Rizikos vertinimo duomenis darbdavys turi pateikti Valstybinei darbo inspekcijai ar profesinę ligą tiriančiai komisijai joms paprašius.

16. Jeigu rizikos įvertinimo duomenys rodo, kad yra rizika darbuotojų saugai ir sveikatai, darbdavys turi imtis priemonių, kad apsaugotų darbuotojus nuo kancerogenų ar mutagenų poveikio.

17. Jei kancerogenų ar mutagenų techniškai neįmanoma pakeisti medžiaga, mišiniu ar procesu, kurie nekelia pavojaus arba kelia mažesnę pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, darbdavys turi užtikrinti, kiek techniškai įmanoma, kad kancerogenai arba mutagenai būtų gaminami ir naudojami uždaroje sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

18. Jei naudoti uždara sistemą techniškai neįmanoma, darbdavys privalo užtikrinti, kad darbuotojų patiriamas poveikis būtų sumažintas iki techniškai įmanomo žemiausio lygio.

19. Kancerogenų arba mutagenų koncentracija darbo aplinkos ore neturi viršyti ribinių dydžių, nurodytų Lietuvos higienos normoje HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-824 / A1-389 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

20. Visada, kai naudojami kancerogenai arba mutagenai, darbdavys turi taikyti visas šias priemones:

20.1. riboti kancerogenų arba mutagenų kiekį darbo vietoje;

20.2. kiek įmanoma sumažinti darbuotojų, patiriančių arba galinčių patirti kancerogenų arba mutagenų poveikį, skaičių;

20.3. projektuoti darbo procesus ir inžinerines kontrolės priemones taip, kad išvengtų arba sumažintų kancerogenų arba mutagenų patekimą į darbo vietą;

20.4. šalinti kancerogenus arba mutagenus iš jų susidarymo vietos, panaudojant vietinę ištraukiamąją arba bendrąją vėdinimo sistemą. Šios sistemos turi užtikrinti visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

20.5. naudoti įteisintus kancerogenų ar mutagenų matavimo metodus, ypač dėl to, kad būtų galima anksti nustatyti kancerogenų arba mutagenų ribinių dydžių viršijimą dėl nenumatyto įvykio ar avarijos;

20.6. naudoti tinkamus darbo procesus ir metodus;

20.7. įrengti ir naudoti kolektyvinės apsaugos priemonės, o tais atvejais, kai kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis negalima užtikrinti darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ar mutagenų poveikio, išduoti darbuotojams asmeninės apsaugos priemonės;

20.8. užtikrinti higienos priemonių naudojimą: reguliarių grindų, sienų ir kitų paviršių valymą;

20.9. informuoti darbuotojus apie darbo vietose esančius kancerogenus ar mutagenus bei apsaugos priemones;

20.10. pažymėti rizikos zonas atitinkamais saugos ir sveikatos ženklais, įskaitant ženklus „Nerūkyti“, tose vietose, kuriose darbuotojai yra arba gali būti veikiami kancerogenų arba mutagenų;

20.11. parengti darbuotojų evakuacijos planus avarijos atveju;

20.12. užtikrinti, kad kancerogenai ir mutagenai būtų saugiai sandėliuojami, tvarkomi ir gabenami, naudojant plombuotus, aiškiai ir gerai matomose vietose paženklintus konteinerius;

20.13. užtikrinti, kad atliekos, kuriose yra kancerogenų ar mutagenų, būtų saugiai renkamos, sandėliuojamos ir šalinamos naudojant plombuotus, aiškiai ir gerai matomose vietose paženklintus konteinerius.

ANTRASIS SKIRSNIS KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ INFORMAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

21. Jeigu rizikos įvertinimo duomenys rodo, kad darbuotojų saugai ir sveikatai yra rizika dirbant su kancerogenais arba mutagenais, darbdavys, Valstybinei darbo inspekcijai ar gydytojui arba asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vykdančioms kancerogenų ar mutagenų veikiamų darbuotojų sveikatos priežiūrą, paprašius, turi pateikti informaciją apie:

21.1. atliekamus darbus ir (arba) technologinius procesus, įskaitant kancerogenų arba mutagenų naudojimo priežastis;

21.2. pagamintų ar naudojamų medžiagų ar mišinių, kuriuose yra kancerogenų arba mutagenų, kiekius;

21.3. poveikį patiriančių darbuotojų skaičių;

21.4. taikomas prevencijos priemones;

21.5. naudojamas apsaugines priemones;

21.6. poveikio darbuotojams pobūdį ir laipsnį;

21.7. kancerogenų ar mutagenų pakeitimo mažiau pavojingomis medžiagomis, mišiniais ar procesais atvejus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

TREČIASIS SKIRSNIS VEIKSMAI NETIKĖTO POVEIKIO ATVEJAIS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

22. Darbdavys privalo kaip galima greičiau informuoti darbuotojus apie įvykusį incidentą ar avariją, kurios pasekmė – gali būti viršyti kancerogenų arba mutagenų ribiniai dydžiai.

23. Kol situacija normalizuojama ir šalinamos kancerogenų arba mutagenų ribinių dydžių viršijimo priežastys, darbdavys turi:

23.1. leisti paveiktoje zonoje dirbti tik tiems darbuotojams, kurie atlieka būtinus remonto ir kitus neatidėliotinus avarijos padarinių likvidavimo darbus;

23.2. šiuos darbuotojus aprūpinti apsauginiais drabužiais ir asmeninėmis kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis ir užtikrinti, kad darbuotojai juos naudotų. Kancerogenų arba mutagenų poveikio zonoje padarinius šalinančiam darbuotojui leisti būti tik tiek laiko, kiek reikia neatidėliotinam darbui atlikti;

23.3. neleisti neapsaugotiems darbuotojams pasilikti poveikio zonoje.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VEIKSMAI TIKĖTINO POVEIKIO ATVEJ AIS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

24. Tam tikrų veiklų, kaip techninis aptarnavimas ir remontas, metu, kai yra galimas kancerogenų ar mutagenų ribinių dydžių viršijimas, o visos techninės prevencijos priemonės, ribojančios poveikį, yra panaudotos, darbdavys, pasikonsultavęs su darbuotojais ir (arba) jų atstovais įmonėje, nepažeisdamas savo atsakomybės, turi numatyti priemones, būtinas sumažinti kancerogenų arba mutagenų poveikio darbuotojams trukmę iki minimumo ir užtikrinti šiuos darbus atliekančių darbuotojų saugą ir sveikatą.

25. Darbdavys šiuos darbuotojus turi aprūpinti apsauginiais drabužiais ir asmeninėmis kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis ir užtikrinti, kad darbuotojai juos naudotų, kol kancerogenų ar mutagenų ribiniai dydžiai yra viršijami, kancerogenų arba mutagenų poveikio zonoje konkrečiam darbuotojui leisti būti tik minimumą laiko, reikalingo darbui atlikti.

26. Darbdavys turi užtikrinti, kad zonos, kuriose vyksta techninis aptarnavimas ir remontas, būtų aiškiai pažymėtos ir nurodyta, kad pašaliniais asmenims draudžiama patekti į šias zonas.

PENKTASIS SKIRSNIS PATEKIMAS Į PAVOJINGAS ZONAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

27. Darbdavys turi užtikrinti, kad patekti į vietą, kurioje pagal rizikos įvertinimo duomenis yra rizika darbuotojų saugai ir sveikatai, gali tik asmenys, kurie pagal savo darbą ar pareigas privalo ten patekti.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS HIGIENA IR ASMENINĖ APSAUGA

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

28. Darbdavys turi užtikrinti, kad darbo vietose, kur yra rizika dėl kancerogenų ar mutagenų:

28.1. darbuotojai nevalgytų, negertų ir nerūkytų;

28.2. darbuotojai būtų aprūpinti ir dėvėtų apsauginius drabužius ar kitą specialią aprangą;

28.3. būtų įrengtos atskiros vietos darbo ar apsauginei aprangai bei asmeninei aprangai laikyti;

28.4. darbuotojams būtų įrengtos buties, sanitarinės ir higienos patalpos, atitinkančios Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 501 „Dėl buties, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų“, nuostatas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

28.5. asmeninės apsauginės priemonės būtų tinkamai laikomos aiškiai nurodytose vietose;

28.6. daugkartinio naudojimo asmeninės apsauginės priemonės būtų patikrintos ir išvalytos prieš naudojimą ir kaskart panaudojus;

28.7. sugedusios daugkartinio naudojimo asmeninės apsauginės priemonės prieš naudojant būtų pataisytos ar pakeistos naujomis.

29. Visos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės turi būti finansuojamos darbdavio lėšomis.

SEPTINTASIS SKIRSNIS DARBUOTOJŲ INFORMAVIMAS IR MOKYMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

30. Darbdavys, remdamasis visa turima informacija, turi organizuoti darbuotojų ir (arba) jų atstovų mokymą ir instruktavimą apie:

30.1. galimą riziką darbuotojų sveikatai, įskaitant papildomą riziką rūkant;

30.2. prevencijos priemonės, kad išvengtų poveikio;

30.3. higienos reikalavimus;

30.4. asmeninių apsaugos priemonių bei aprangos naudojimą;

30.5. veiksmus, kurių turės imtis darbuotojai, įskaitant gelbėtojus, įvykus incidentui bei norint išvengti incidento.

31. Darbuotojai nedelsiant turi būti apmokomi, kai atsirado nauja ar pakito rizika ir, jei reikia, mokymas turi būti periodiškai kartojamas.

32. Darbdaviai turi informuoti darbuotojus apie įrenginius ir konteinerius, kuriuose yra kancerogenų arba mutagenų, ir užtikrinti, kad visi konteineriai, pakuotės ir įrenginiai būtų aiškiai ir įskaitomai paženklinėti etiketėmis bei ant jų būtų pritvirtinti gerai matomi įspėjamieji ir pavojaus ženklai Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

AŠTUNTASIS SKIRSNIS INFORMACIJA DARBUOTOJAMS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

33. Darbdavys turi imtis priemonių, užtikrinančių, kad:

33.1. darbuotojai ir (arba) jų atstovai įmonėje galėtų patikrinti, ar šie nuostatai yra taikomi, arba galėtų dalyvauti juos taikant, ypač atsižvelgiant į:

33.1.1. apsauginių drabužių bei apsaugos priemonių parinkimą ir naudojimą, nepažeidžiant darbdavio atsakomybės parinkti tinkamus apsauginius drabužius ir priemones;

33.1.2. darbdavio taikomas priemones, nurodytas nuostatų 24 punkte, nepažeidžiant darbdavio atsakomybės numatyti šias priemones;

33.2. darbuotojai ir (arba) jų atstovai įmonėje būtų nedelsiant informuoti apie kancerogenų ar mutagenų ribinių dydžių viršijimus, įskaitant nurodytus 22-24 punktuose, jų priežastis ir apie priemones, kurių imtasi ar bus imtasi situacijai atstatyti;

33.3. įmonėje būtų sudaryti ir nuolat atnaujinami darbuotojų, atliekančių darbus, kurių vertinimo, nurodyto nuostatų 7 punkte, rezultatai parodo darbuotojų saugai ir sveikatai gresiančią riziką, sąrašai, kuriuose būtų nurodytas kancerogenų ar mutagenų poveikis (pobūdis, dydis ir trukmė) darbuotojų sveikatai;

33.4. su šiuo sąrašu galėtų susipažinti gydytojas, atliekantis privalomą darbuotojų sveikatos tikrinimą, darbuotojų saugos ir sveikatos specialistai bei Valstybinė darbo inspekcija;

33.5. kiekvienas darbuotojas galėtų susipažinti su jo asmeniu susijusia informacija;

33.6. įmonės darbuotojai ir (arba) darbuotojų atstovai galėtų susipažinti su šiame sąrašė pateikta anonimine kolektyvine informacija.

34. Darbuotojai ir (arba) darbuotojų atstovai turi būti konsultuojami ir dalyvauti sprendžiant darbuotojų apsaugos nuo rizikos jų saugai ir sveikatai dėl neigiamo kancerogenų ir mutagenų poveikio klausimus, vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 13 straipsniu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

VI. SKYRIUS SVEIKATOS PATIKRINIMAI IR DUOMENŲ KAUPIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

PIRMASIS SKIRSNIS SVEIKATOS PATIKRINIMAI

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

35. Darbuotojų, kurių darbas susijęs su kancerogenų ar mutagenų naudojimu darbo procese, sveikatos patikrinimai vykdomi ir registruojami vadovaujantis Asmenų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje galima profesinė rizika (kenksmingų veiksnių poveikis ir (ar) pavojingas darbas), privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“. Darbdavys, siųsdamas įsidarbinantį asmenį ar darbuotoją pasitikrinti sveikatos, privalo išduoti Privalomo sveikatos patikrinimo medicininės pažymos formą (F 047/a) įsidarbinančiam asmeniui arba Asmens medicininę knygelę (sveikatos pasą) (F 048/a) darbuotojui, kuriose turi būti surašyti kenksmingi veiksniai (cheminiai, kancerogenai, mutagenai ir kt.) ir jų dydžiai konkrečioje darbo vietoje. Praktinės rekomendacijos dėl darbuotojų sveikatos priežiūros pateiktos nuostatų 2 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

36. Darbdavys tvirtina darbuotojų, kurie dirba su kancerogenais ir mutagenais, sąrašą ir sveikatos tikrinimo grafiką, kontroliuoja, kaip laikomasi šio grafiko.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

37. Nustatęs darbuotojo sveikatos pakenkimą, kurį galėjo nulemti kancerogenų arba mutagenų poveikis, gydytojas, atlikęs sveikatos patikrinimą, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba ar darbdavys gali pareikalauti, kad sveikatą pasitikrintų ir kiti darbuotojai, dirbantys analogiškomis sąlygomis.

Tokiu atveju pakartotinai atliekamas rizikos vertinimas darbo vietose.

38. Darbdavys turi sudaryti sąlygas darbuotojams, baigusiems dirbti darbus, kurių metu jie buvo veikiami kancerogenų ar mutagenų, pasitikrinti sveikatą ir suteikti jiems informaciją raštu apie buvusį kancerogenų ar mutagenų poveikį. Darbuotojui pageidaujant darbdavys pateikia jo Asmens medicininės knygelės kopiją (sveikatos pasą) (F 048/a).

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

39. Gydytojas, atliekantis darbuotojų ir asmenų, kurių darbas yra ar buvo susijęs su profesine rizika dėl kancerogenų ir mutagenų naudojimo darbo procese, sveikatos patikrinimus, gali nurodyti, kad sveikatos patikrinimai turi būti toliau vykdomi poveikiui pasibaigus tiek laiko, kiek būtina, siekiant apsaugoti jų sveikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

40. Įtartas darbuotojo sveikatos pakenkimas, kurį galėjo nulemti kancerogenų ar mutagenų poveikis darbe, tiriamas, įtraukiamas į apskaitą ir apie jį pranešama Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos

nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

Nr. [AI-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

ANTRASIS SKIRSNIS DUOMENŲ KAUPIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

41. Darbuotojų, dirbančių kancerogenų arba mutagenų poveikio sąlygomis įmonėje, sąrašas, darbuotojų Asmens medicininės knygelės (sveikatos pasai) (F 048/a) arba jų patvirtintos kopijos ir sveikatos tikrinimo protokolai saugomi įmonėje darbo poveikio sąlygomis metu ir 40 metų, pasibaigus poveikiui. Darbuotojų, dirbančių kancerogenų arba mutagenų poveikio sąlygomis, asmens sveikatos istorijos saugomos sveikatos priežiūros įstaigose darbuotojų darbo poveikio sąlygomis metu ir 40 metų pasibaigus poveikiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

42. Kai įmonė nutraukia veiklą, darbuotojų, dirbusių kancerogenų arba mutagenų poveikio sąlygomis įmonėje, sąrašas ir šių darbuotojų Asmens medicininių knygelė (sveikatos pasų) (F 048/a) patvirtintos kopijos bei sveikatos tikrinimo protokolai turi būti perduoti archyvui saugoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [AI-105/V-268](#), 2005-04-18, *Žin.*, 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

7 skyrius. Neteko galios nuo 2016-04-12

Skyriaus naikinimas:

Nr. [AI-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

Darbuotojų apsaugos nuo
kancerogenų ir mutagenų darbe nuostatų
1 priedas

MEDŽIAGŲ, MIŠINIŲ IR PROCESŲ, GALINČIŲ SUKELTI VĖŽĮ, SĄRAŠAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

1. Auramino gamyba.
2. Darbas, susijęs su policiklinių aromatinių angliavandenilių, esančių akmens anglies suodžiuose, akmens anglies dervoje ar akmens anglies degute, poveikiu.
3. Darbas, susijęs su dulkių, dūmų ir pusrų, susidarančių kaitinant ir elektriniu būdu valant vario-nikelio šteinus, poveikiu.
4. Stiprūs rūgštiniai izopropilo alkoholio gamybos procesai.
5. Darbas, susijęs su kietosios medienos dulkių poveikiu.
6. Darbas, susijęs su darbo procese susidarančių įkvepiamojo kristalinio silicio dioksido dulkių poveikiu.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS DĖL DARBUOTOJŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS

1. Gydytojas ir (arba) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vykdančys kancerogenų ar mutagenų veikiamų darbuotojų sveikatos priežiūrą, turi susipažinti su kancerogenų ar mutagenų poveikio kiekvienam darbuotojui sąlygomis arba aplinkybėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

2. Darbuotojo sveikatos priežiūra turi būti atliekama laikantis darbo medicinos principų ir praktikos. Būtina taikyti šias priemones:

2.1. saugoti įrašus apie darbuotojų sveikatos būklę ir darbo veiklą;

2.2. asmeniškai apklausti darbuotojus;

2.3. jei reikia, atlikti biologinių terpių tyrimus bei nustatyti ankstyvasias ir grįžtamasias pasekmes.

3. Darbuotojo sveikatos patikrinimo metu, vadovaujantis naujausiomis turimomis darbo medicinos žiniomis, individualiai sprendžiama, ar reikalingi papildomi tyrimai.

Papildyta priedu:

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-105/V-268](#), 2005-04-18, Žin., 2005, Nr. 55-1907 (2005-04-30), i. k. 1052230ISAK05/V-268

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 "Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-252/V-559](#), 2015-05-04, paskelbta TAR 2015-05-05, i. k. 2015-06716

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-171/V-438](#), 2016-04-04, paskelbta TAR 2016-04-11, i. k. 2016-08625

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-536/V-1060](#), 2018-10-02, paskelbta TAR 2018-10-03, i. k. 2018-15660

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

